

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ІГОРЯ ІВАНОВИЧА ШЕВЧЕНКА

Українська і світова наука зазнала великої втрати – помер видатний візантолог, всесвітньо відомий вчений, іноземний член НАН України Ігор Шевченко, який через все життя проніс любов до своєї Батьківщини, примножуючи славу української гуманітарної науки в усьому світі. З огляду на історичні обставини він народився в Польщі, а помер в Америці, але ніколи не забував, якої землі він син. Поряд із дослідницькою і педагогічною працею він приділяв багато уваги і зусиль для розбудови української науки на Заході, насамперед у тій галузі, в якій він став визнаним метром, – візантиністиці, розвиток якої був, по суті, заборонений в Україні. У цьому він був соратником видатного, світової слави орієнталіста Омеляна Пріцака. Ігор Іванович взяв активну участь у реалізації “Гарвардського проекту”, тобто плану створення осередку української науки на Заході. З 1973 р. був співдиректором дослідницького Інституту українських студій Гарвардського університету і співредактором наукового журналу *Harvard Ukrainian Studies*. Після проголошення незалежності неодноразово відвідував Україну, спілкувався з колегами, ділився своїм досвідом із молоддю.

Освіту він здобув у кращих європейських університетах: у Празі і Лювені (Бельгія), а з

1949 р. жив у США, де викладав у низці університетів, зокрема в найпрестижніших – Колумбійському та Гарвардському.

До широкого кола його візантологічних праць входили питання історії Візантійської імперії, візантійської релігійної традиції, літератури, епіграфіки, рукописознавства. Особливо багато він зробив для дослідження слов'янсько-візантійських зв'язків. Його праці торкалися діяльності св. Кирила і Мефодія, св. Петра Могили, “Ізборника” Святослава, візантійських коренів московської політики. Непроминальне значення мають його писані іноземними мовами праці “Інтелектуальне і політичне життя при перших Палеологах” (1962), “Візантія і східні слов'яни після 1453 р.” (1978), “Ідеологія, письменство і культура у візантійському світі” (1982), “Ренесанс Палеологів” (1984), праці про українську і білоруську поемічну літературу Середньовіччя, а також книга “Україна між Сходом і Заходом: нариси з історії культури до початку XVIII століття”, що вийшла у Львові 2001 року. Ігор Шевченко брав активну участь у багатьох візантологічних конгресах і конференціях, писав статті для енциклопедій, рецензії, відгуки, тобто до останнього жив повноцінним науковим життям.

Ю.М. Кочубей